

Christeligh Vthfärdz Predikan/

Hwilken widh en anseenligh och Solckrük Forsambling/
aff åtskillige Orter och Ständz Personer / vthi Afwestasors
i Herin Myntmästarens Huus/

Lå

Hans Kongl. May.^s wår allernådigste Konungs
och Herres fordom troo Tienares och
Myntmästares/

Then Ehreborne/ Högachtat och Wålberodde Mans/

Sal. Herz Marcus Roche
effterlätne ålskelige k. Huusfrw/

Then Ehreborne/ Gudfruchteige och myckie Dygderte
Matrona,

Hust. Elisabeth von Lynk-
nu mehra hoos Gudh saligh / skulle medh en
Christeligh och förnehm Lük-Process beledhsagas til
sin beredde Hwijlo-Cammer / vthi Afwestasors Kyrckia/
bleff hällen och framstålt/

Aff

OLAVO MORÆO,
Afwestasors och Grinnåds Forsamlingars
Pastore.

Anno 1665. then 11. Junij.

☉(o)☉

Tryckt vthi Westerås aff Eucharis Lauringer/ Åhr 1666.

Hans Kongl. May. ⁵ wår allernådigste Konungz
och Herres troo Tienares/

Sal. Herz Marcus Kochs Wdymmä-
stares samt hans Sal. Huusfrus eff-
terlätne samptlige förnehme

Söner/ Wåg/ Dotter och Söne-Hu-
strur / hwarthera medh sitt Hedherwårde Namn/
berömmelige Ahretytlar och Grader / minom mycket welbewäs-
gne och mechtige Synnarom / är thenne welmente Wihfårds-Predikan
Ester thetas K. älskelige Sal. Frw-Modher / för många Ehrredde
Welgerningar / aff Guds Ord sammanskrifwen / effter begäran / och
them Sorgbundnom til Tröst / til åhra affsatt / aff Trycket
vthgången och mycket tienstligen
Dedicerat

Aff
Förbemålte Pastore
Olavo Moræo.

Ute mind
gei Heran
framföre
spenig. N
migh wel / men han
Blåter migh ransad
må ther ingå / och tadh
ge Wenslows Döds
then söde Wenslows
petera Kamp / then
wel stede: Lå blåter
och warda effter
Stridymänn införde
selsker gifwer stred
snart / och wån Leds
och enom effter thetas
som hålla hans Bedd
Genom then
föredull genom
Orens genom sin
som Enden påföret
miga Axtföret
munde och trösta

Nicke mindre tröstrücke / ålskeli- Prooemium
ge i HERRANOM / ån som grundige Ord /
framförer then Konglige Propheten David vthi Ps. 118. 17. 18
then 118. Psal. så talandes: HERREN nepser
migh wel / men han gifwer migh icke Dödhenom.
Bplåter migh rettferdigheetennes Portar / at iagh
må ther ingå / och tacka HERRANOM. The gudfruchtis-
ge Menniskiors Dödh är then sidste Nepsten the vthsta moste /
then sidste Werldennes Bitterheet the smaka och dricka / och then
ytersta Kamp / then the moste tillbaka läggia: När alt sådant är
wel skedt: Lå blifwer them Dödhen vpswulgen vthi Segeren /
och warda effter Nepsten tröstade / och såsom rette Jesu Christi
Stridzmänn införde vthi thet himmelska Jerusalem / som han
sielfwer gifwer förtröstning Apocal. 22. **Så** / iagh kommer Apocal. 2.
snart / och mün Löön medh migh / at gifwa hwarion v. 12. 14.
och enom effter theras Gerningar. Salige äro the
som hålla hans Bodh / &c.

Genom then timeliga Dödhen förer oss HERREN Gudh
fördenfull genom rettferdigheetennes Portar / ty thet hafwer oss
Christus genom sin Rettferdigheet förwårswat: Han är then
som Synden hafwer förseglat / Misgerningen försonat / och then Dan. 9. 2.
ewigha Rettferdigheeten framförd / at wit medh all Tilförsicht
nu mehr oss trösta kunna / och säna: Hvilken wil beklagha

Rom. 8. 33.

Gudz Bthforade? Gudh är then som rettferdighar :
Hwilken wil fördöma? Christus är then som dödher
är/ ja/ han är ock then som vpstånden är/ och sitter
på Gudz högra Hand och mahnar gott för oss.

Esa. 61. 10.

Genom Dödhen/förer oss H E R R E N Gudh/ genom rett-
ferdigheetennes Port/ ty han wil oss medh Rettferdigheet beklåda
och vthstofferä/ såsom medh en skön Prydnat / så at wij fulkom-
meligen kunna oss berömma: Jagh frögdar migh i H E R-
ranom / och min Siäl är gladh i minom Gudh/
ty han hafwer migh vthklädt Saligheetennes Klä-
dher/och på migh draghit rettferdigheetennes Kior-
tel. Och wij/ som här moste flagha: Wiltan hafwer iagh
wål/ men sulbordän / thet godha/ finner iagh icke.

Rom. 7. 18.

Skolom tå medh reent Silke iflådde warda/ hwilket är Helgo-
nes Rettferdigheet/ såsom then triumpherande Kyrckia i sine ret-
te Ledemoter warder beskriwen/ Apoc. 19.

Apocal 19.

Sal. 85. v. 11.

Genom Dödhen förer oss Gudh genom rettferdigheeten-
nes Portar/ ty tå komme wij til the Vthwaldas och alle Heligas
Gemenskap. Här i Werlden achtas thet för en stoor Lycksalig-
heet / när Godheet och Troheet mötas tilsamman / Rettferdig-
heet och Fridh kyssas. Men thet är här mehra til at önska/ än
fullkommeliga at wenta: Vthi thet ewigha Lifswet komme wij
til lefwandes Gudz Stadh / til the monge tusende Englar / til
Gudh som är en Domare öfwer alla/ til the Rettferdigas För-
samblingh/ och til nya Testamentsens Medlare Jesum / som
then helga Skriffit talar.

Hebr. 12.

Apocal. 21.

Genom Dödhen förer han oss genom rettferdigheetennes
Portar/ ty tå wil han vthi Rettferdigheet oss skydda och bestär-
ma: såsom thet himmiska Jerusalem en säker Wåningh bes-
skrifwit warder. Sjå/ Gudz Tabernakel ibland Men-
niskiorz

miskiorz / och han skal
vara hans folk / och
skal vara thetas Gudh
Särarna aff all dyg-
dan mch / en heller Gid
någon Betel / ty thet
Thetta alt minnet sig
Walgerningar / i the
des: H E R R E N neph
migh icke Dödhenes
digheetennes Portar
H E R R E N
Sådant hafwer ut
immorante Werg
Amareh wij vthi en
Ständ äro tilpöpa
i H E R R E N om aff
fordom then Eptebom
deriska Matrona, H
Sal. Wiltbetode H
Mptemilharus / H
Entia / hwilken G
har / förmedelst den
hallet hafwer til sin ewig
heetennes Port / thet han
som i Valmen står. L
och i sin Näderste sin H
digheetes Doort i H E R R E N
het / stendit och gifwer oss

niskiorna / och han skal bôo medh them / och the skola
wara hans Folck / och sielfwer Gudh medh them /
skal wara theras Gudh. Och Gudh skal afftorka
Fårarna aff all Sgon / och ingen Dôdh warder se=
dan mehr / en heller Gråat / en heller Roop / en heller
någon Werck / ty thet första år förgånget.

Thetta alt minner sigh David vppå i anseende til Christi
Welgerningar / i thet han i ofwanberörde Ord bedher sånan=
des: **HERRN** nepser migh wel / men han gifwer
migh icke Dôdhenom. Han oplåter migh rettfer=
digheetennes Portar / at iagh ther ingår och tackar
HERRN.

Psalms. 118.

Sådant hafwe ock wij Orsak at oss påminna / på thenna
innewarande Morgonstundh / vthi thetta förnehme Rummet /
hwarest wij vthi en stoor Myckenheet vtaff åtskillige Orter och
Stånd äro tilhoopa komne / at beledhsaga thenna vår Sal. och
i HERRANOM affsomnade Dôdha / nu för oss på Båären ligger /
fordom then Ehreborne / Hederwårda / Gudfruchtigh och Dng=
derijka Matrona, **Hustru Elisabeth von Lnk** / then
Sal. Wålbetrodde **H. Marcus Kochs** / för thetta Rikis
Myntemåstarens / Hustru Myntmåsterinna och effterlätne
Enckia / hwilken Gudh / effter sitt Nådige behagh / för någre Da=
ghar / förmedelst then timeligha Dôdhen aff thenna Werlden
kallat hafwer til sitt ewiga Rike / ypnades för henne rettferdig=
heetennes Port / ther hon nu ingången är til at tacka HERRAN /
som i Psalmen står. Tilförende vthi sin Lijftidh (effter Gudh
och i sitt Naderijke sin H. Försambling ypnar oss ock en rettfer=
digheetes Poort i HERRANOM / i thet han kallar oss til Rettferdig=
heet / skencker och gifwer oss sin käre Sons Rettferdigheet / så ock

fordrar Rettferdigheet och alla Christeliga Dygder aff oss / som
 S. Paulus skrifwer: at wi skole försaka alla Gudadach-
 tigheet / och werldzligh Lusta / och leswa tuchteliga /
 rettferdeliga och gudeliga i thenna Werlden) hafwer
 hon sannerligh winlagdt sigh Christeligen ther effter at leswa och
 idesammeligen bestitit sigh / at ingå genom Nådennes Poort /
 hwilket hon Sal. hafwer påskitna låtit / i thet / at hon inga Pres-
 dize eller Bönestundar gärna försummat hafwer / ther Hålsan
 så starck hafwer varit / icke heller försummeligh varit medh en
 synnerligh Devotion göra sin Bicht / anammandes ther på
 HERRANS H. Nattward; Sådant alt / och hwad mehtra / then
 Sal. Matronan, berättas medh all Sanningh aff migh ringa /
 som hennes Bicht i långan Tjdh hört hafwer / til itt Christeligt
 Valet. Nu aldenstund beleswat är / at then Sal. och HES-
 derwärda Matronans Jordefårdh motte anhäfwas medh en
 liden Huuspredikan / ty wände wi war Hiertans Dgon til
 Gudh om Hielp och Bistånd / nedherfallandes och bidiandes
 itt andächtigt Fader Wår.

TEXTUS

Psal. 39. à v. 12. ad finem.

Endt tina Plågo ifrån migh /
 ty iagh är försmechtat för tinne Handz
 Straff. När tu en tuchtar för Syndena
 skull / så warder hans Fågbring förtård såsom aff
 Maal: Och huru platt intet äro doch alla Men-
 skior / Sela. Hör mina Bön HERR / och förnim
 mitt ropande / och tugh icke öfwer mina Tårar: Ty
 iagh

iagh är en Fremling för tigh / och en Gäst såsom alla
mina Fäder. Halt vp aff migh / at iagh wedergwec-
ker migh / förr än iagh bortfähr / och är icke mehr här.

E X O R D I U M.

Swad äret / at man är berömd / weet man doch /
at han een Menniskia är / berättar och flaghar Sa-
lomo i sin Predikares B. 6. Cap. Thesse Ord / älskelige i Her-
ranom / såsom the äro vthi Grundspråket ganska merckelige / alt-
så hafwa the Lärda them åtskilleligen vthtolkat / och gifwit then
ena them / på thet Sättet / och then andra på itt annat Wjs-
hwarföre Sal. Herz Lutherus hafwer samma Ord vtast thet
Hebraiske Texten vthlagdt och här gifwit / som nu på stundenne
sadhets / effter then Tydska Textens Innehåld / ändoch i wår
Swenska Bibel sålunda affsatt är / när thet så är / at någor
warder kallat Menniskia / kan han doch icke tråta
medh thet honom förmechtigt är.

Hwar är nu thet / wil Salomon säga / at en beslutar sigh /
at förskaffa sigh itt berömligit Namn i Werldenne / på hwarior
handa Sätt thet någonsinn skee kan / weet man doch lijkwel / at
han een Menniskia är. Månge äre fundne / och ännu finnas
som äre berömda / een Deel aff sin Härkomst och Slecht / såsom
Konungar / Förstar / Grefwar / och andelige Personer / hwilke
sigh berömma kunna aff sine mechtige Geringar och Hielte-
dygder. Een Deel aff sin Konst och Wjsheet / såsom Konung
Salomo / som thesse Ord hafwer talat / sielff warit hafwer / hwil-
kens liike aff Wjsheet ic. hwarken för honom / i hans Tidh /
eller effter honom kommin är / som Skrifften om honom talar /
1. Reg. 3. så at ock Rychtet om hans Wjsheet / ganska wijda
kunnigt wardt / så at Drottningen aff Rijka Arabien bleff för-
orsakat

Exordium

Eccl. 6. 1

1. Reg. 3. 1

orsakat ther aff at komma til at höra hans Wijsdom/ see hans
Herligheet och försökia honom medh Gåtor.

Så äre och hoos the Lärde berömda/ Cicero then ädla
Romare för sin Weltaligheet/ Aristotiles, Plato, Socrates
för theas Philosophiske Saker och werdyligh Wijsheet. Py-
thagoras för sin Räkenskunst/ Euclides och Archimedes för
theras Geometriske Medhkunst/ Tacitus, Livius, Plutar-
chus, för the tänckwärdiga Historieskrifwande och flere andra.
Man finner och berömdt Folck för theas Tapperheet och heroi-
ske Gerningar/ såsom Alexander M. then store/ och Julius
then första Romerske Kaysaren/ hafwa ther igenom bekommit
itt odödheligt Namn. Theßliks Pompejus Magnus, Scipio
Affric. och andre flere Romerske Hieltar/ hwilka hafwa theas
Fiender tappert nedherlagdt/ stoor Åhra wunnit och medh her-
ligh Triumph i Stadhen indragit.

Man finner och berömdt Folck för theas Rijkedom och
Förmögenheet skuld/ som Croesus &c. aff hwilken thet Ord-
språket kommit är/ at the som stora Rijkedomar besuttit hafwa/
äre Croeso ditiöres fallade wordne/ thet är rikare än Croesus,
och flere andre aff thet slaget.

er. 44. v. 16

Alltså talar och Syrach C. 44. v. 1. vthi gemeen/ om the be-
römda Männ / som i then helge Skriffte finnas vptecknade wara/
Lät oss lofwa the ährliga Männ som för oss lefwat
hafwa/ then ena effter then andra/ monga herliga
ting hafwer Gudh giordt medh them aff Begynnelse-
sen genom sin stora Macht/ the hafwa sina Konun-
gariken wel regerat/ &c. Om alla thessa gör Salomon ite
sådant Sluut/ hwad hielper at en är berömd/ weet man doch/ at
han en Menniskia är/ at en Menniskia nemligh är aff Jor-
den kommen / och åter skal warda til Jord/ Gen. 3.

en. 3. v. 19.

Job.

Job. 25. säger: **Hwad är Menniskan / then Malen /** Job. 25. v. 6
och eens Menniskios Barn / then Matken? Jorden
är en owarachtig ting / och alt hwad ther aff kommit är / altså är
tä Menniskan ut owarachtigt ting och swagt Käril / warar en
lyten Tindh och sedan förgås / och så förfaller alla hennes herlige
Bedriffter / Tapperheet och Wifshheet medh sin Roos / blifwer
intet mehr öfrigt / än bara Namnet warder vthi Historierne be-
römdt / ibland Effterkommanderna. Och ther man något säna
wille / om thenna wår saliga Dödh / fordom hederwårda och
förnehma Matrona, hafwer icke hon ock i margehanda warit
berömdt / men sådant alt hafwer intet kunnat frija eller hielpa
henne ifrån Dödhen / 2c.

Hwad nu Salomon i föreläfsne Ord / så flageligh om
Menniskians vanitet, Leswerne och all sin Herligheet införer /
äfwen thet samma beklagar ock hans Fader Konung David vthi
föreläfsne Ord säyandes: **Uch huru platt intet äre doch**
alla Menniskior / Sela. Wij wele thessa samma Ord
för oss tagha / och them vthi wårt fattade gudeliga Upsåt fördeela
vthi twenne Stycker.

I. Förnimma / huru then Konungzliga Propheten bedher / Partitio
och söker hoos Gudh remotionem poenæ, at Gudh wille bort. Textus.
tagha hans welförtienta Synastraff / effter han nu kunde förstå /
at Synnden / malum culpæ war honom förlåten.

II. Huru David icke afflåter at bidhia / at Gudh wille re-
staurera och vphielpa honom vtass sin diupa Förnedringh /
sampt medh then Nytt / Lärdom / Warningh / och Tröst / ther
aff gå och flyta kunde.

Hielp frome Jesus / at wi rett lära kenna wår Vanitet och Nich-
tigheet / på thet wi måge wachta oss för Säkerheet / och altså wan-
dra genom thenne Werldennes förgängelige Fåseugheet / at wi
icke förskiempta then ewigwarande Saligheet. Amen Christe
Jesu Amen.

Thet första Stycket.

I. Pars.
n qua pe-
it remo-
ionem,
cenz.

v. 12.

Argumentum
Sumptu
imbecil-
itate sua

Psal. 38. v. 3.

Psal. 22. v. 16

Job. 6. v. 4.

Basis Argu-
enti.

Psal. 103. v. 14.

Belangande thet förre Stycket: åstundar och begärrar then Konungzlige Propheten David/ at HERREN Gudh wille bortwända och affdraghä sina Synders welförtiente Straff; medh följande Ord. v. 12. **Wändt tina Plågho ifrån migh.** Här är nu achtandes / at Propheten intet vprycker / ey heller medh thenne Åstundan intet turberar, och til intet gör then Enstheet / hwilken han fort tilförende vthlofwade / säyandes: Jagh wil tija och icke vplåta min Munn/ tu skalt wel görat/ vthan medhan han hade itt trygt Samwet / at Synden war honom förlåten / bedher han / at thet welförtiente Synastraffet/ motte honom ifrån taghas. Hwaraff är merckjandes / os wara lofligit/ effter erhåldne Synda-Förlåtelsen / at bidhia ock så om Straffsens och Wederwärdigheetennes Lindringh / allenast war Böön skeer vthan knorr/ och effter Gudz Ordz Form och Rättesnöde/medh Troones och Tolamodhsens Enstheet. Här til brukar Propheten itt sådant Argument, hwilket han tagher vtaff sin Swagheet/ så talandes: **En iagh är försmächtat för tin Handz stora Straff/ vthi then 38. Psalmen talar han lika lydande Ord / Fine Skott äro fastnat i migh/ 2c. Item Psalm 22. v. 16. Och tu lägger migh vthi dödsens Stofft. Job flaghar i lika mätto; För ty thens Alzmechtigas Pylar stå i migh/ hwilkens Grymheet vthsuper allan min Andä.**

Basis eller Grunden til Davidz berörde Argument är: **En HERREN weet wel hwad wü för itt Werck äre/ han tencker ther på / at wü Stofft äre/ Psal. 103. v. 14. Thersfore såsom en Fader förbarmar sigh öfwer Bar-**
nen/

nen / så förbarmar HERren sigh öfwer them som fruchta honom. Thetta förtalde Argument bekräftar här Gudz vthforade Redhskap / David på thetta Sättet: När tu en tuchtar för Syndenna skull / så warder hans Fågring förtård såsom aff Maal / och huru platt intet äro alle Menniskior / Sela. Medh thesse klaghelige Ord / vthtrycker Propheten märckeligen sin Skräppligheet / såsom han wille säna: Thet är intet Under / at hans Fågring blifwer förtård aff Gudz Handz Straff / ty then Allmechtiges Hand är swär / som står vthi Epistelen til the Hebreer 10. Cap. Iratum gravis est res habuisse Deum. Thet är: Swärt falla vthi Gudz Händer. Ty ingen Menniskia / om hon än wore then mechtigaste / kan fördraga hans rettmätige Doms Swärheet / hwij så? Ty icke allenast / then gemene menskelige Hoopen / vthan ock the som Excellera, och äro högt vpsatte i Werldenne / öfwerflödhä i Rikedom / i Macht och stoor Ahro / kunna i lijka måtto snart aff honom (Gudhi) förtärde och til intet warda / och på thet / at wij måge Saken theß bättre förstå / brukar Propheten itt synnerligit simili, eller Lijfnelse / aff Maal taghen. När tu tuchtar en för Syndenna skull / icke blifwer hans Fågring förtård lijka som aff Maal. Medh Maal är så beskaffat / at han icke myckit thol / för än thet är medh honom bestält / altså hafwer thet sigh medh Menniskian / hwilken ock i Gudz Ord blifwer kallat en Maal / och ther man wille thenna Lijfnelsen annorlunda vthläggia / som somlige göra: såsom Maalen cæco morsu, itt dyrbart Klädhe gnager och förtärer / altså warder ock tu / tin Fågring och Lijff D Menniskia / så skön och kosteligh tu tå synes wara i tin Sgon / i hast förnött / förtård / och til intet. Ja säger Propheten Esa. 10. v. 9. Sj / the skole allesammans föräldras såsom itt Klä-

Argument
confirma-
tio.

Hebr. 10. 31.

Simile.

Esa 10 v.

de / Maal skal vpåta them. Hwarföre David medh en
klaghelig exclamation vthur Diupen och sin Hiertans Grund
vthbrister til thesse Ord: **Ach huru platt intet äro alla
Menniskior? Sela.** Thetta diupsinniga Hierteordet/ **ach/**
hafwer vthi then H. Skriff en åtskilligh Bemärkelse/ thet är itt
Tjemmer=Ord / thet medh en Menniskia sin Ångest och Nödh
HERRANOM Gudhi klagheligen föredrager / såsom then Judeska
Kyrckio i Jeremie Klaghemssor fordom låter sigh höra: **Ach**
HERRER. Thet är itt Snske=Ord/ såsom Abraham sadhe:
Ach at Ismael motte leswa för tigh / Genes. 17. v. 18.
och then Judeska Kyrckian samteligh långtar och trångtar effter
Messiam: **Ach at hielpen aff Sion öfwer Israel kom-**
me / och HERREN sitt fångna Folck förlossade / så
skulle Jacob gladh wara / och Israel frögda sigh.
Thet är än vidare itt Sorge=Ord / thet medh man the Dödhä
plågar beklagha: såsom Jerem. 22. v. 18. om Konung Jojakim
står beskriwit. Thet skulle icke warda honom så godt / at man
honom beklaghade: **Ach Broder / ach Herre / ach Ude-**
ling. Thet är itt Böne=Ord / thet medh man wil beweka Gudh
i sitt Hierta / såsom Jonæ Skepsfolck / suckade: **Ach HERRE**
låt oss icke förderfwas / för thenne Mansens Siäl
skull. Jon. 1. 14. Thet är itt Rärleks=Ord/ thet medh tilkenna
gifs / huru får man nogon hafwer/ såsom Hanna Tobiae Hus
stru öfwer sin Son / tå han öfwer Tidhen bortto fördrögde/
klagheligen låter sigh höra: **Ach min Son / ach min Son /**
hwarföre hafwe wij låtit tigh wandra / wår eende
Glädie / wår eenda Tröst i wår Alder / wårt Hierta
och wår Urswinge. Tob. 10. 4. Men vthi thetta Num
met/ och thenne Psalmen är thet itt Klaghe=Ord / thet medh then
Bongz

Chren. 1. 11.

Gen. 17. 18.

Psal. 14. v. 8.

Jer. 22. v. 18.

Jonæ 1. 14.

Tob. 10. v. 4.

Konglige Propheten David beklaghar / Menniskiones vanitet,
Nichtigheet och Fåfengeligheet. Och huru platt intet äro
alla Menniskior / säger han / alt ther Menniskian är / och på
sigh hafwer / thet är flychtigt och nichtigt. Sidst lägger David
thet Ordet Sela ther til / hwilket brukas kan för itt Christeligt
NB. för itt Peeksinger och Märckstierna. Tremellio, Junio, och
Sculteto, är thet en Nota attentionis animi, och en Up-
wäckelse til Achtsamheet (och warder ingastådes mehra läst / än
vthi Psalmerne / och hoos Propheten Habacuc) ther medh wil
David så myckit säna / märcker doch en gång i Menniskio Barn /
i som äre platt intet / i skröpelighe Jordematkar / i dödhellge
Barn / at i äre doch platt intet / at idart Lyff är så owist / så flych-
tigt och obeständigt / och at Dödhnen oförseendes / så hastigt sigh
insticker / O täncker doch ther uppå / Rike och Fattige / Unga
och Gambla / på thet / at i icke måge tå så säkert lefwa / i Säker-
heeten fort fahra / i Säkerheeten falla / och så medh Lyff och Siäl
enteligen vndergå och ewinnerligen förtappade warda. Thetta
är nu Davidz klaghan / öfwer Menniskiones Fåfengeligheet / ja /
icke allenast Davidz / vthan sielfwe then helge Andes / ther vthin-
nan har bejemrar Menniskiones vanitet och Fåfengeligheet.
Och så wijda Ordeförståndet på thet förza Stycket.

Läran.

Af thetta förza Stycket lära wij icke allena / at
then Wedermöda / Korb och Bedröfwelse / of Menni-
skiom i thenna Werlden påbördes / kommer / och hafwer
sitt Ursprung aff Hexranom / såsom itt malum poenæ, och
Syndastraff (som wij dare warder handlat vthi thet andra Styck-
ket) ty David kallar then påkomne Plåga och Straff / Hex-
rans Plåga / säyandes : Wendt tina Plågo ifrån migh /
ty iagh är försmechtat aff tine Handz Straff. Annors
stades

Ufus info-
matorius

1.

68. v. 20.

2.

städes säger han: Gudh lägger oss en Byrdo oppå/han
hielper oss ock. Wij hafwa en Gudh som hielper 2c.
Therföre/när wij wilie / at Korset skal oss lindras/ eller wij wele
at thet skal aldeles borttaghas/ skole wij bidhia medh David och
säya: **Wende tina Plågo O HERRE Gudh ifrån
migh/ ty iagh är försmechtat 2c.** Uthan hafwe här aff ock
så til at see / huru märckeligen David beskriwer thet heela Men-
niskelige Rönnet/medh sin rette Särge och affmålningh / i thet han
vthi wår Text/ så talar / anstemmandes i Begynnelsen aff then
gröfwesta eller diupesta Bassträngen: **Uch huru platt in-
tet äro alla Menniskior:** Hwilken Sentens alla samtyckia
moste / och medh Hand och Munn säya ther til / ty ock thet koste-
ligaste ibland Menniskiorna moste aff Gudz mechtiga Handz
widhkommande förtåras lika som aff Maal: Exempel at så går
then ena så wel som then andra/ hafwe wij icke allenast vthi thetta
Christeliga / förnehme / och hederwårde Huus och Familien,
medh sitt Dödzfall/ thet ena effter thet andra; vthan ock i fleere
Huus / ja / i stora Herrars / Grefwars/ Förstars och Konungs
gars Huus/ Palaker / hwilke alle aff Gudz Hand förtårde/ och
så til intet warda; samt medh David exclamera: **Huru platt
intet äro doch alla Menniskior. the Myndiga seela
ock/the wåga mindre än intet så monga som the äro/
säger David annorstädes.** Friligh är Menniskian intet (1.) til
sin Person och Substans, ty hon är Adam en Jordman/ kom-
mer aff Jorden / lefwer aff Jorden/ stråfwer effter Jorden/ döör
til Jorden/ lägges i Jorden och blifwer Jord/ **En Stoffet
moste åter komma til Jord igen / såsom thet warit
hafwer / men Andan til Gudh igen / then honom
giffwit hafwer.** (2.) Til sina Tanckar och Anslagh/ wäl an-
i som

62. v. 10.

1. 12. 7.

i som säna / i morgon wele wij gå vthi then eller then
Stadhen / och wilia ther liggia itt Uhr / och handla
och winna / och weten icke hwad i morgon stee kan.
En hwad är idare Lyff? itt Damb året / som en liden
Tidh warar / och sedan försvinner. (3.) Til sitt För-
stånd och Wettenskap / offta meenar en / han hafwer Saken som
närmaste treffat / och sij / han är längst ther ifrån / retteligen he-
ter thet; the äro odugse. Thet mästa wij weta / är thet minsta aff
thet os förborgat är / säna the Lärde sielfwe. (4.) Til sin Di-
gnitet och Herligheet / ty antingen heter thet: **I Dag en
Konung / i morghon dödh ic. och hans Herligheet
fahr intet effter honom.** Eller ock then fulriga Lyckan ha-
steligen wender sigh / at man kommer om all sin Herligheet och
Welsärdh / hon besutit och hafst hafwer. Många stoorra Herrar
äro vndergångne / och mechtige Konungar äro falne andra vthi
Händer. Keyser Valerianus kom enteligh i en sådan Olycka /
at Sapor then Persianiske Konung / som honom fången hade /
lät lefwandes tagha Huden aff. Nebucadnezar / Jojakim och
fleere äro i hast aff sin högsta Lyckas Rum dempade. Och til thet
(5.) är Menniskian intet til sin Rikedom / mongen är fargh och
sparsam / och warder ther igenom rijk / tencker han hafwer nogh
i Föråd / säger: Nu wil iagh äta och dricka vstaff mitt Godha /
och weet icke at hans Dödsstund så när är / och moste alt låta
androm / och dö. Medh Syrach stemmer ock sielfwer Christus
öfwerens / Luc. 12. säyandes til then rika Åkermannen / som
tråkade på sin stora Tilredningh: **Tu Däre / i thenna
Matt skal man kalla tina Siäl ifrån tigh / hoo skal då
så thet tu tilredt hafwer.**

Altså då / medan medh os alla vsla Menniskior / är så bes-
staffande / ty så låter os medh Slijt tenckia ther på vthi vår Wel-
macht!

Jac. 4. v. 1.

Pfal. 41. v. 4

Syr. 10. v. 11

Pfal. 49. 18

Dan. 4.

Syr. 11. v. 1

Luc: 12. 2

macht/ och icke ther medh fördröia alt in vthi Dödzstunden/ som
monga ty werre göra: therfore säger man rett och wel: Gofwe
Gudh/ at wij oss och thetta Timeliga så mishagade i Welmach-
ten/ som wij warde thet görande i sielfwe Dödzstunden. Til så-
dant förmanar Salomon: **Tenck oppå tin Skapare vthi**
tin Rngdom/ för än the onda Daghar komma/ och
Ähren nalkas: tå tu warder säyandes/ the behagha
migh intet.

eccl. 12. v. 1.

Iesus mo-
torius.
I.

Warningh aff thet första Stycket. Åre nu alla
Menniskior intet/ ja/ platt intet vthi all thetas Wäsende/ Krafft-
ter och Förmögenheet / en så wachtom oss/ at wij icke inbillom oss/
såsom wij nogot skulle kunna utaff oss sielfwe i andeliga Saker/
aff egen Wilia och Kraffter beredha oss til Bättring / för oss sielf-
we de congruo wärcka / och aitså genom wårt godha Skick/
förmå och beweka Gudh then H. Ande wij dare oss at hielpa.

II.

Åre Menniskian intet / ja/ platt intet/ i heela sitt Lefwerne/
en / hwarföre stolkerer och förhäfwer sigh monger tå så swåra/
aff sin sunnda Kropp / Skönheet och starcka Kraffter? hafwe wij
doch tilförende hördt/ hwad för itt swaght och flychtigt ting ther
medh är? then som offta skatter sigh för then Starckesta/ han kan
snart blifwa then Swaghaste/ then Deiligaste kan snart blifwa
then Odeiligaste / then Sundaste kan snart blifwa then Osundas-
te? Idagh blomstras en Menniskia som Roos/ i morgon henz
der at hon är sin Roos. **Så / mine Daghar äro en twär**
Hand för tigh/ säger David i Psalmen. Hwilken hafwer tå
stälkerat och högmudas aff intet nogonsinn? **hwij högmo-**
das tu arma Mull och Aska/ säger Syr. Cap. 10. Then
stora Alexander / lät sigh utaff sine Hoffmeclare förhöja/ til en
Gudh/ men förnimmer icke langt ther effter wara däriligen giordt.
Antiochus then Adle / inbillade sigh aff bara Högmogh / thet
kunde

al. 30. v. 7.

er. 10. v. 12.

kunde icke feela/ han motte wata en aff Gudharna: han wille jw
biuda Hafwet/ och sättia Bergh på Bergh/ men tå Matkar bes
gynna wåra i hans Luff / och han medh swedha motte see/ at
Stycken aff hans Kropp förrotnade / så ock en sådan Stanck
ther aff gick/ at ingen kunde blifwa nåhr honom/ tå moste han/
som lät sigh tyckia han rörde Himmelen/ affstå medh sitt Hög
modh/ och kenna sigh sielff/ at han war platt intet / ja/ Stoffe
och Jordklimp oreen / thet är jw rett (sade han) at man 2.Macc.9
ödmuikar sigh för Gudhi 2c.

Keysar Hindrich I. tå han sådana Stålkerningar sågh/
vthi sina högmodigha Klådher swanka / plågade han såna: tina
Klådher skola Mott och Maal förtära / och tigh Ormar och
Matkar; Ty wij Menniskior må pryda oss så wel wij wilia/ wij
må wara så sköne wij wilia / så moste wij doch bekenä medh Job/
Wij förgååß som itt rutit Alß / och såsom itt Klådhe
thet åtit warder aff Maal. Förgengelsen kallade wij
wår Fader/ och Matkarna wår Moder och Syster.

Ur Menniskian såsom intet/ ja/platt intet medh all sin För
møgenheet / en/ hwarföre träkar och poekar hon så mycket på site
Åhrestånd/ sin skynande/ och åt sigh leende Lycka/ hwilket i Hast
förändras kan / at aff then Åhradeste/ blifwer then Förachteliga
ste/ Exempel/ Haman vthi Åhazveri Hoff / wardt högdv vpsatt/
hwar man motte bughä för honom/ men han kom medh Hast v
thi Galgan/ Efter 3. och 7.

Bellisarius war högdv vptagen hoos Keysar Justinia
num, at han wardt vpsatt til General öfwer alla sina Ar
meer, hans Belåte war tillijka medh Keysarens på Mynttet
satt medh thenne Öfwerkrift: Bellisarius Romanorum De
cus, men hans Lycka wände sigh hastigt/ all Nåd förwandla
des i Onåd / wardt affatt aff all sin Åhra/ och kom om alla sina

E

Ego

2.Macc.9

Job.13.v.2
Item 17

III.

Efter 3.
Item 7 v

Segodeelar / hans både Sgon blefwo vthstuckne / moste för sin
Enda sitt Bröddh medh betlande ther til sökia.

Seianus bleff ganska angenehm vthi Keyser Tiberij Hoff/
han gjorde honom til sins Rikes Marskack / all ting gick igenom
hans Hand / hwem han wille wel / honom gick wel / ehwad han
war ondh eller godh / hwilkom han illa wille / honom moste thet
gälla Luff och Lefwerne / ehuru vprichtig han wara kunde : men
så högd. Lyckan hade honom förhögt / så diupt fastade hon hon
nom härunder / moste enteligen döden försmädeligh Dödh / samt
medh them som genom hans befordran wore vpsatte. Flere Ex
empel til Förwarning kunde wel här införas / men behöfues in
tet / ty dageligh Förfarenheeten låter wel see / at thet så går. Thet
går som siunges i gyllene ABC: Mongen hafwer varit högt
vpsatt / Som är nedh fallen och gifwit tapp. Allt therföre iw hö
gre tu äst / iw meer ödmiska tigh / så warder HER
ren tigh huld : Ty HERren är then aldrähögste / och
gör doch stoor ting genom the Ödmiska.

r. 3. v. 20.

IV.

Ar Menniskian platt intet / innan til och vthan til / skole alle /
bådhe Unge och Gamble / ihogkomma / och sigh påminna sina
stora Säfengligheeter / sitt timelige Lefwerne korta Tidh : Så
ock / at medh alla theras Wärd / Råd och Handlingar / är
platt intet / medh mindre Gudh sådant welsignar / och medh sin
godha Andä all ting modererar och styrer : En / så är godt för
trösta vppå HERran / och icke förlåta sigh på Förstars Macht /
the äro Menniskior / the kunna intet hielpa.

146. v. 3.

is con-
ator.
V.

. 25. 4.

Ar Menniskian såsom intet / ja / platt intet / i all sin Förmö
genheet / Macht och Wälde / welan / så tröstar man sigh emot the
Ögudachtigas Trugh och Hoot / när the storma på then Chris
teliga Församlingen i gemeen / eller på en rett Christen i syn
nerheet / såsom itt Swådher på en Wägg eller Muur / som Esai
25. säger : hwilken således brukar en herligh och skön Lyknelse
ther

ther vthi han förlyknar the Förföliare widh een häfftig Storm/
Hagel och Staghregn/ the ther wel ställa sigh medh Macht på
en Wägg eller Muur / såsom the wille all ting nedherbryta/ och
omkull kasta/ men en welförwarat Muur/ kan itt sådant brusans
de Poff wel vthstå/ så at förr moste Stormen afflåta/ än Muur
ren brytas / ther HERRen icke annars straffa wil : Alltså är thet
medh Tyranner och Förföliare beskaffat ; the raasa och storma
emot then Christelige Kyrckian / såsom itt häfftigt Wädher/ så
som the wille all ting i Grund nedherläggia och förstöra : såsom
Gudz Försambling sielfflaghar : The raasa fast och tråda fram
här/ Som the oß wille vpåta/ Til Mord står alt theras Begär/
Slykt är iß Gudh förgåta : Som Hafzeng Wåggar 2c. Men
thet är intet langt/ för än the hafwa vthraasat/ theras brusande
Enda taghit/ och sitt eller theras tyranniske Huswud nedherlagt/
och Gudz Försambling likwel för theras Trugh / säker blifwer.
Tyranni agendo periunt, Christiani patiendo emergunt,
heeter thet gamla Ordspråket : Tyranner arbeta och thet ige
nom förgåas / the Christne lyda / och hafwa sigh thet igenom vp.
Sitt/ skrifwer saligh Herren Luther: the Tyranner och Christi
Förföliare äre så wel vthi Gudz Hand som wi 2c. theföre låter
gå i Gudz Namn som thet så går / thet skal doch heeta som skrifwit
står Psal. 55. **The Blodhgiruge och Falske / skola icke** Psal. 55.
komma til sin halswa Alder 2c. man moste wel låta them
begynna och hota/ men sin Saak vthföra och fullenda/ moste the
låta bestå. Handla så wißliga som the må / Gudh skal doch en
annan Wåg gå / Thet står alt i hans Händer. Och så tröster
sigh här widh / then Christeliga Kyrckia / samt hwar och en Chris
sten Siäl/ i synnerheet wetandes/ at när the ondskesfulla Folk alt
som måst emot the Fromma fråsa och bullra/ så är theras Un
dergång alt som närmaast/ såsom jemte Gudz Ord / Kyrckiones
Historier noghsamt wiina. När Blomstret alt som måst blom
stras / är thet ut sit Affall som närmaaste.

I het andra Stycket.

in parte se-
cunda petit
David re-
auratio-
nem sui.
Ique
I.
I genere.

al. 56. v. 9.

al. 5. v. 1.

al. 6 v. 53

id. v. 7.

2.
specie.

I thi ihetta andra Stycket / kommer nu David och medh sin Bödn anhåller / at **H E R R E N** wille re-
staurera och vphielpa honom igen / hwilket han gör /
deels in genere, ty han medh Macht / Allwar och högsta Flitt /
Gudhi sin Welfärdh och Saligheet hembefaller / säyandes :
1. Hör mina Bödn **H E R R E** / 2. och förnim mitt ro-
pande / 3. och tugh icke öfwer mina Tårar : At Pro-
pheten så widlysttig är i sin Bödn / gör han thet icke för nogon
vthwärtens Prydnat skull / men mehra för sitt Trångmål och staz-
dige Förtröstningh / wil först vthtryckia sin Hiertans högsta
Nödh och Siälens Angest / som hans Koop och Tårar förors-
sakar / och sedan ther medh sitt Hopp stadfästa / at Gudh som eff-
tersin Godheet / bödnhöder the sinas Koop / råknar theras Flycht /
och fattar Tårarna i sin Lågel / Ps. 56. skulle ock honom bödn-
höra. Alfwen för samma enteliga Orsak säger han i sin femte
Psalm : **H E R R E** hör myn Ord / giff acht oppå mitt
Taal / giff acht oppå mitt Koop / min Konung och
min Gudh / ty iagh wil bidia in för tigh. Item / i then
siette Psalmen : Wändt tigh **H E R R E** / och vndsätt mina
Siäl &c. Iagh är så trött aff suckande / iagh gör mi-
na Sång flytande i heela Nattenne / och wäter mitt
Lågre medh mina Tårar. Item v. 9. Wylter ifrån
migh alle Ogerningsmän / ty **H E R R E N** hör min
gråat. **H E R R E N** hör min Bödn / mina Bödn
anammnar **H E R R E N**.

Deels in specie, i thet han vthi Texten så talar : **Halt**
op aff migh / at iagh wederauecker migh / för än iagh

borts

bortfähr / och är icke mehr här, Hwar medh David han
vthtryckeligen bedher sin Wederqweckelse aff Gudh/ eller För-
lofningh vt aff sin Bedröfwelse / Wederwärdigheet / och för all
ting ifrån sin Sons then ogudachtige Absalons Förfölielse som
tå på färde war; Afwen så bedher och begärer Job Wederqweck-
kelse och Lösen aff sin Sorg: **Wil tå icke mitt korta Luff**
hafwa en Enda? och låta aff migh/ at iagh något lju-
tet motte wederqweckias / för än iagh går bort/ och
kommer intet igen; nemliga i möckrens och töckne-
nens Land.

Job. 10. 20

Är märckjandes / at i Texten säger David således: **Halt**
op. Ther medh han talar Gudhi til / är nu Fråghan/ hwarföre
han thet gör/ emedan han leedh Förfölielse aff sin Son Absalon/
hwarföre ställer han icke samma Ord til honom/ och icke til Gudh?
Swar: David strecker sina Tanckar fast widare hån / ty han
kunde wel förstå/ at han aff Gudhi/ genom Absalon bleff förhasd
för sin Misgerntng skull/ thet han sielff vthtrycker/ vthi then För-
smädelse han leedh aff Simei/ 2. Sam. 16. såyandes: **Låt ban-**
na honom / ty Herren hafwer budit honom banna
David; samma Slut gör han ock här/ at Absalon/ hwad han
giorde/ giorde han genom Gudz Tilstådielse/ såsom Gudh hade
honom hotat genom Nathan. Samma sin Bön och Begä-
ran / nemligen at Gudh wille vphielpa honom/ confirmerar
han medh wissa Argument. Thet första tagher han vt aff sitt
älendiga Tilstånd / hwilket han förklarar medh Lijknelse aff en
Fremblingh och vt aff en Gäst: **Ty säger han tagh är en**
Frembling för tigh / och en Gäst såsom alla mina
Fäder. Wil ther medh så mycket säya: såsom en Gäst/ eller
Frembling/ hafwer behoff theras Hielp/ til hwilken han kommen

Object.

Resp.

2. Sam. 16.

Argumen-
tis petiti-

I.

à misera
sua cond-
tione.

Vis argu-
menti.

är/ altså ock iagh/ HERRER/ och min Gudh/ behöfwer tina guds-
domeliga Hielp och Bistånd vthi min stora Bedröfwelse.

II.
benefi-
centia pa-
tribus ex-
hibita.

II I.
ob occasio-
ne praesen-
ti & breui
manibus
lapsura.

Thet andra tagher han aff the Welgerningar/ som Fäderna
ne äro wedersarne/ och wil säya/ the wore Fremblingar som iagh/
och äro aff tigh wel hanterade / thesfore förgåt icke heller migh/
ty iagh förtröster på tigh/ så wel som the.

Thet tridie/ tagher han aff nähwarandes Lägenheet/ som
snart worde honom vnkommade / wil säya / en Gäst och en
Frembling/ slår sikh intet några fasta Pälar nedh / heller bereder
sikh något warachtigt Rum i fremmande Land/ vthan han skyns
dar sikh medh Flit heem i sitt Fädernes Land / aldrig kan henda/
täncker man at komma igen i fremmande Land/ men lijkwel
är ibland the Fremmande mehradeels en sådan Welwilligheet/
at the en godh Gäst/ intet låta hungrigan eller torstigan bortfah-
ra / vthan göra honom så godt the kunna / förr hans Affårdh:
skulle tå tu/ HERRER Gudh/ låta migh fastande och hungrigan
fahra hadan/ aff Werlden/ vthan all Wederqweckelse/ som medh
så stoor Nödho och Arbete Kraffterna förndt hafwer/ sådant
ware longdt ifrån tigh/ tu som låter tigh sielff så mycket wårda om
Frembligen / tu wil at Fremblingen skal försees medh nödtorff-
tigt Uppehälle/ altså tå / hwad tu tino Folcke budit hafwer/ skulle
tu tå sielff icke bekymbra tigh om migh? bort thet ifrån tigh/ at tu
thet göra skulle/ sadhe Abraham til tigh / tå han badh för the So-
domiter/ Genes. 18. Skulle tu/ som äst sielfwe Barmhertighees-
ten/ icke bewisa Barmhertigheet? Thersfore HERRER Gudh/
halt vp aff migh / at iagh wedergwecker migh/ (tin
Gäst/ tin Frembling och Gälbo) för än iagh bortfah/ och
är icke mehr här / kommer ock intet mehr igen/
nembligen i thetta mörckrenes och
töcknones Land.

svit. 25.

en. 18. 25.

b. 10. 21.

Lär-

Lärdom.

I Thi thetta andra Stycket hafwe wij at lära /
Först / huru bedhiande är / nembligh wij skole / såsom
David / 1. Kopa / 2. Gråta / på thet wij måge låta för-
stå / at thet närwarande Alende trycker of hårdt / så ock at wij
måge roborera och bemanna of sielfwa / om böndhörelsens
Wisheet / ty wij hafwe Exempel / at sådana idfesamma Böner
hafwa varit krafftige / Moses badh widh rödha Hafwet / wardt
böndhörd / och wann hoos Gudh för Israeliterna en torr nyppen
Wågh / genom rödha Hafwet. Bartimæi Koop / och the tijo
spetålske Måns Bödn hörde Christus / och gaff then Blinda
sin Synn / och thessa renade aff sin Spetålske. At Gudh ålskar
Bödn medh Lärar giordt / witnar Hagar / Ismael / Ezechias /
hwilke alle bleswe böndhörde / the förriga bekommo Watern / och
thenne sins Leswernes Förlängningh. Och hwilken icke hafwer
läsit / hördt och förståt / huru Enckiones Lårebödn i Nain / Ma-
rice / Marthæ och Marice Magdalence / sålunda rörde och be-
weekte Christi Hierta / at then fick sin Son leswande igen / the
andra Lazarum sin Brodher / och thenna sina Synderß Förlå-
telse. Ja Christus vthi sin Rökudaghar / badh sielff / medh starckt
Koop och Lärar och bles böndhörd ic. Alltså om wij tå / på itt så-
dant Sätt bedhia hierteligen / en så twiflom intet / at wår Bödn
skal iu winna sin Fortgång.

Til thet Andra / lära wij / at såsom David kenne wara
Hexrans Hand som honom plåghade / alltså skole wij vthi all
wår Nöd / och Wederwårdigheet of påkomma kan i Werl-
denne / såsom itt Synndastraff / besinna wara Hexrans Hand /
som of tuchtar / och fördensfull skola tagha wår Tilflycht til ho-
nom / bediandes honom om Hielp och Rindsättningh och ingen
annan. Fara fördensfull the wille / som hålla sigh allena til cau-
sas secundas, och komma aldrigh til causam primam, titt the
borde

Ufus infor-
matorius.

I.
De modo
recte oran-
di.

Exod. 14. 15.

Luc. 18. 41.

Luc. 17. 14.

Gen. 22. 16.

2. Reg. 19. 3.

Luc. 7. 15.

Joh. 11. 44.

Luc 7.

Hebr. 5. 7.

II.

De malo
pena
unde.

borde först sökia / lijka som Hunden / then ther löper effter Stee-
nen eller Käppen / ther medh han slaghen / och ljetet achtar honom
som kastar.

Y lijka mätto fara ock the wille / hwilka öfwer gifwa Gudh /
som tuchtar / och antingen sökia Hielp vthi Nödhenne hoos the
dödhä Helgon / eller bruka sådana olofligha Medel / ther medh
the mehra reeta Gudh til större Straff och Plägga öfwer sigh /
än at lindra.

Par. 16. 12.

Alla berömmes vthi Skrifften intet myckit / at han alt
förmeyckit förlät sigh på Läkiare / hwad skal man ta döma om
them som sökia Sathan / och hans Lemmar / om Hielp / såsom

Sam. 28. 8.

Saul sigh sielfwer til itt timeligt och ewigt Förderff. Huru
myckit bättre och wissare gjorde Israeliterna / hwilka låta sigh

Jof. 6. v. 12.

höra / Hos. 6. Kommer / wij wilie til HERRen igen /

En han hafwer rüfuit oss / han helar oss ock / han
hafwer slaghit oss / han förbinder oss ock. O huru saliz
ge äro ta the / som salunda vptagha HERRans Tuchtan och
Algha / the warda i sinom Tjdh hulpna / ifrån alt Ondt förlossas
de / och enteligen salighe.

III.

De nostra
conditione
in mundo.
Genes. 47.
Lebr. 11.

Til thet Fridie / läre wij / hurudant Tilstånd wij hafwe i
thenna Werlden / sådant affmålas tydeligen / i thet at David
fallar sigh vthi Texten en Fremblingh / så äre ock wij Gåster och
Fremblingar ; Abraham / Isaac och Jacob hafwa ock sigh be-
kändt för Fremblingar.

Cor. 5. v. 6.

S. Paulus fallar ock så alla Menniskior Fremblingar /
sånandes : Så äre wij fördensfull widh godha Tröst
altjdh / och wete / at så lenge wij hafwe heman vthi
Lekamenen / så äre wij icke hema när HERRanom /
2c. Såsom han wille säya : Afwen så äre wåre Wilkor här på
Jorden / som Wandrings-folck / the samma wandra ifrån wijda
Orter hem i sitt Land / så ock wij / reesa och wandra til wårt reeta
Fäder :

Fädernes Land i Himmelen och til Herranom wår Gudh/ ther
wårt retta Hemwist/ Urswelott och ewigh Boningh är.

Thenna hederwårda / förnehme Matrona / nu här för oss
alla på Bären ligger/nu mehra saligh hoos Gudh/ O huru offta
hafwer hon i sitt ensörjande och siukelige Tilstånd / särdeles es
mot sitt yttersta bekendt sigh/ icke allena för en Frembling i Lans
det/ vthan ock i Werlden. Och alt therföre sukt at / ja/ medh Läs
rar långtat och åstundat thet retta Hemet / i Gudz ewiga Frög
derijke / ja / sadhe hon / etiam me præsentē, när Siukdomen
låt nogot lýtet aff/ iagh får full ån nu nogot lýtet leswa ibland
edher/vthi min frackeliga Wedermödha / men / förre man wiste
itt Ord vt aff / gaff Gudh ther en nådigh och stilla Förlåfning.
Thetta så wijda Lårdomen.

Warning.

Wij hafwe tilförende hördt / at wij åre alle Gäs
ter och Fremblingar medhan wij leswe i wår Fäfen
geligheet vnder Solenne. Åre wij så Gåster här på
Werlden? Therföre skole wij hålla så före / at wij hafwe här
ingen warachtigh Stadh: vthan wij sökiom effter
then tilkommande / ther Christus är sittandes på
Gudz höggra Hand.

Åre wij Gåster och Fremblingar? ey/ hwarföre bemödher
sigh Menniskian så högeligen i alla Stunder/ at samka sigh stor
ra Håfwor och Ågodeelar / hwilket alt är fäfengeligit: Intet
hafwe wij fördt in här i Werlden / therföre är thet
klart / at wij icke heller kunna föra nogot här vth.
Therföre förmahnar Paulus / när wij hafwa Klåden och
Födan/ skole wij ther medh låta oss benöja.

Åre wij Gåster och Fremblingar? ey/ så skole wij intet mehr

D

ålska

Ufus moni
torius; am
pla hic of
fertur phi
losophand
materia
Hebr. 13. 14

Col. 3. v. 1.

1. Tim. 6.

Gal. 1 v. 10

älska thenna Werlden medh sine ting/ än som en Wandringhs
mann/ the Fremmande. Ty säger Paulus / om iagh hade
welat tacke Menniskom / så wore iagh icke Christi
Tienare. S. Jacob säger: I Hoorkarlar och Hoorkonor/
weten i icke/at Werldennes Wenstap är Gudz
wenstap.

Jac 4. v. 4.

Rom. 12. v. 2.

Äre wij Gåster och Wandringhsfolck? en/ så hållom oss
intet effter thenna Werlden / en heller älskom henne/
ty alt hwad i Werlden är/ nembliga Köttfens begä-
relse / och Sgonens begärelse / och högfärdigt Lef-
werne / thet är icke aff Fadrenom / vthan aff Werl-
denne / och Werlden förgås / och hennes Lusta:
Men then som gör Gudz Wiltia / han blifwer ewin-
nerligha.

1. Joh 2. v. 15
16. 17:

Ratio con-
secutionis.

Äre wij Gåster och fremmande? en/ så wachtom oss / at wä-
re Hiertter icke warda betungade medh Swalg och Dryckenskap/
ty / intet thera gör gärna en bestedeligh Wandringhsman.

2. Cor. 11. 27.

Äre wij Fremblingar? en/ billom oss intet inn / at kunna här
på Jorden hafwa bättre Lycka / än som en Fremblings Lycka är/
vthan redom oss dagheligen at lifda Fattigdom / Hunger / Nödh /
Storm / Hagel / Swäder / Kiöld / Frost / Naketheet &c.

oh. 14. v. 1.
sal. 16. v. 11.

Äre wij Gåster och Fremblingar? en/ så rådoms icke så
mycket för sielfwa Dödh / ty han är / vårt retta Wandringhs-
mål och Ende / ja / Dören genom hwilken wij intrådha vthi thet
himmelsta Fadrens Hus / ther the monga Boningar ä-
ro / och vthi them Glädie tilfyllest.

Äre wij Gåster och Fremblingar här på Jorden? en/ så lås-
tom oss fort skynnda / såsom rette Wandringhsfolck plåga göra/
låtom thenna falska Werlden medh all sin fåfengeligh ting en oss
vthi

...rogon ...
...igen til vårt rette ...
...til then ewiga ...
...undeligen medh vårt ...
...hörtastandes alt thet som ...
...på våra Skuldor / ...
...motte wara til Wödo / ...
...vårt Wandringstap.

Äre wij nu ...
...hafver fullkom ...
...sielfwa Dödh ...
...höra / Sorg och ...
...mann / när han ...
...heen / gläder han ...
...när han finner all ...
...wij war Wandringhs ...
...the rette Wärd / som ...
...en ewigh och fullkom ...
...wij upwaka effter ...
...är oss then Dagen ...
...wij förglöma alla ...
...ligheter / och alt ...
...kommen vthur ...
...gyven och Afsnadh ...
...födt honom tre ...
...forty (sade han) ...
...lyfto / och mins ...
...phram / ty (sade han) ...
...sole och ...

vthi nogen måtte förhindra/ vthan wandrom/ löpandes daghes
ligen til vårt rette Hemman och Fädernes Land vthi Himmelen
är/ til then ewiga Korigheeten / effter hwilkom wij suckom/ och
stundeligen medh vårt andeligha Lopp sökiom / vt aff Hiertat
bortkastandes alt thet som oss hinderligt är / intet läggiandes oss
på våra Skuldror/ en heller nogot om oss hengiandes som oss
motte wara til Nödho / medh mindre wij kunna fort komma vthi
vårt Wandringsskap.

Tröst.

När wij nu wel genom then timeliga Dödh
hafwe fullendat vår Reesa och Wandring/ måste medh
sielfwa Dödh en all Nödha och Bederwärdigheet up
höra/ Sorg och Gråt wara oss langt ifrån / en Wandringss
mann / när han wel sin Reesa fullendat hafwer/ och är kommen
heem / gläder han sigh medh the sina hierteligen/ enkannerligh
när han finner all ting vthi godt Skick ; altså skole ock wij/ när
wij vår Wandringstidh wel lychtat hafwe/ och ärom komne til
the rette Wära/ som i Himmelen äro/ glädia och frögda oss medh
en ewigh och fullkommeligh Glädie / ja / måtte warda när
wij upwaka effter hans Beläte. O saligh och åter saligh/
är oss then Daghen/ då wij ther hann warda kommande / då skole
wij förglöma alla / thetta timeliga Lifs Ledosamheete / Fahr
ligheete/ och alt hwad skadeligit varit hafwer. När Joseph war
kommen vthur stoor Nöd/ och til stoor Ahra uphögd/ vthi E
gypten och Afnath hans Huusfrw/ Prestens Dotter i On/ hade
födt honom twenne Söner/ då kallade han then ena Manasse/
förty (sadhe han) Gudh hafwer låtit migh förgåta alla mina O
lycko / och mins Faders Huus/ och then andra kallade han E
phraim/ ty (sadhe han) Gudh hafwer låtit migh tilwäxa ic. Alltså
skole ock wij vthbrista aff Glädie på then salige Daghen/ til then

Ufus con
solatorius

Psal. 16. 11
Psal. 17. 15

Esa. 35. v.

Gen. 41.

Sal. 27. 13.
Sal. 116. 9.

na Orden: **HERR**en Gudh hafwer låtit oss förgåta
allan vår Jemmer och Slycko vthi Werlden/ och
låtit oss tilwåra vthi the Lefwandes Lande.

Isa. 32. v. 18.

Ther skole wij bo i Fridzhuusom/ vthi trygge
Boningar och i en skion Korigheet / ther warder
HERRen Gudh afftrwående alla Tårar aff the ras
Sgon/ och han skal bo medh them/ och the skola wa-
ra hans Folck/ och sielfwer Gudh medh the skal wa-
ra the ras Gudh. Och ther skal sedan ingen Dödh
mehr wara/ en heller Gråat/ 2c. En/ monde icke thetta

roc. 21. 3.

Sal. 90. 10.

wara allom sorgbebundnom och bedröswadom Christnom en
synnerligh Tröst vthi the ras Mödho och Arbete på
Jorden. Alt therföre / hwilken skulle ta icke medh Apost. Paulo
sucka widh sigh sielff/ långta och trångta effter thet saliga Wäs-
sendet och Herlighheet / som på oss vppenbaras skal? Hwilken
skulle ta icke i medler Tijdh wij wenta thet liusliga himmelske
Tilståndet medh Apostelen Petro stundeligen beslihta sigh om itt
heligt Umgengelse i alla Gudachtigheet? Nu man sluter medh
thessa Verser:

om. 8. 18.

Pet. 3. v. 11.

Item.

At så ske kunde / Bedhie wij tigh alle/
Aff hiertans grunde / Och oss tigh befalle/
Låt oss tillijka / Uthi Himmelryke /
Medh tigh så lefwa.

Item.

En bedher iagh tigh **HERR**e Christe/
At tu wille weta mitt bästa
Vthi sidsta Andedrächt min /
Hielp migh så wäldeligh stridha/
Mina Fiender ifrån migh driffwa /
Somna och wakna vthi glädien tin.
Amen/ **HERR**e Jesu/ Amen.

Len Chr
Natus 24. xlv
Natus 22. Jan
Then Abre
Christ
Hwars sa
berligh Abre
fornåhm
DOCT
Trodt